

~ Spelen in Bladel ~

**Nota speelruimtebeleid gemeente
Bladel 2018+**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Analyse huidig speelaanbod	6
2.1.	Kern Bladel	7
	Situatieschets	7
	Onderzoek schoolkinderen	7
	Conclusie	8
2.2.	Kern Hapert	9
	Situatieschets	9
	Onderzoek schoolkinderen	9
	Conclusie	10
2.3.	Kern Hoogeloon	11
	Situatieschets	11
	Onderzoek schoolkinderen	11
	Conclusie	12
2.4.	Kern Casteren	13
	Situatieschets	13
	Onderzoek schoolkinderen	13
	Conclusie	14
2.5.	Kern Netersel	15
	Situatieschets	15
	Onderzoek schoolkinderen	15
	Conclusie	16
2.6.	Onderzoek jongeren	17
3.	Uitgangspunten	18
3.1.	Missie	18
3.2.	Uitgangspunten	18
3.3.	Randvoorwaarden	20
3.4.	Variabele elementen	21
4.	Uitvoeringsprogramma en Financieel kader	23

1. Inleiding

Ontwikkeling beleidsplan en uitgangspunten

De vorige 'Nota Speelruimtebeleid Bladel' dateert uit het jaar 1998. In desbetreffende nota zijn de algemene beleidsuitgangspunten vastgelegd op basis waarvan concrete invulling aan het speelruimtebeleid wordt gegeven. De beleidsnota heeft in verband met nieuwe inzichten, gewijzigd speelgedrag van kinderen en een gewijzigde spreiding van kinderen over de buurten binnen onze gemeente, spoedige herijking.

Als oplegger voor dit beleidsplan is door de gemeenteraad van Bladel een vraagpuntennotie en raadsopdracht geformuleerd. De raadsopdracht bevat verschillende inhoudelijke kaders die terugkomen in dit beleidsplan.

Binnen 'spelen in Bladel' zijn verschillende uitgangspunten opgenomen. Deze dienen als basis voor keuzes en besluiten van beleidsuitvoering voor nu en in de toekomst. Denk hierbij aan vervanging van huidige toestellen, realiseren van nieuwe speelvoorzieningen en wensen van buurtverenigingen.

Uitgangspunten zijn samengesteld naar aanleiding van verschillende informatiestromen en bronnen:

- De vraagpuntennotie en daaropvolgend de raadsopdracht speelruimtebeleid van de gemeenteraad;
- De analyse zoals weergegeven in hoofdstuk twee van het beleidsplan 'spelen in Bladel';
- Ervaringen uit het verleden wat betreft vervangingen van speeltoestellen en realiseren van speelvoorzieningen;
- Ervaring met (wensen van) buurtverenigingen en inwoners;
- Input van dorpsraden en het GBOH;
- Interne collega's van ruimtelijke ordening en openbare werken;
- Best practices en ervaringen van andere Kempengemeenten en soortgelijke plattelandsgemeenten in Nederland.

Algemeen

De gemeente Bladel kent in totaal 57 speelvoorzieningen verdeeld over de vijf kernen Bladel, Hapert, Hoogeloon, Casteren en Netersel. Elke speelvoorziening verschilt in functie en kent haar eigen karakter door de opbouw (soort speeltoestellen), het aantal speeltoestellen, de oppervlakte en de ligging (geïsoleerd of makkelijk bereikbaar). Afhankelijk van bovenstaande factoren kunnen speelvoorzieningen qua verzorgingsgebied (bereik) sterk verschillen. Er is een onderscheid te maken op 3 niveaus:

- I. Straatspeeltuin: dit betreft een kleine speelvoorziening met maximaal drie speeltoestellen voor voornamelijk jonge kinderen en schoolkinderen
- II. Buurtspeeltuin: een speelvoorziening met 4 á 5 speeltoestellen gaat door onder de noemer buurtspeeltuin. Dit kunnen speeltoestellen betreffen voor alle 3 de doelgroepen;
- III. Wijk- of dorpspeeltuin: hier is sprake van als een speelvoorziening 6 speeltoestellen of meer kent. Speelvoorzieningen met een dorpsfunctie (ook door haar oppervlakte en ligging) dienen ruim aanbod te hebben voor alle drie de doelgroepen. Voorbeelden zijn het Doollandveld en de 'Toermalijn Court' in Bladel, de Libra in Hapert, de Speulwaai te Hoogeloon, het Nieveld in Casteren en 't Beemke in Netersel

In het nieuwe beleidsplan 'Spelen in Bladel' wordt gerefereerd aan informele en formele speelruimte. Formele speelruimte betreft een als zodanig ingerichte speelvoorziening met speeltoestellen om spelen en sporten onder kinderen en jongeren mogelijk te maken. Informele speelruimte betreft openbare ruimte zoals grasvelden, bosschages, parken, stoepen of anderszins die niet direct zijn ingericht als zijnde speelruimte maar wel als zodanig gebruikt kunnen worden om te spelen of te sporten.

Speelgedrag

Het vierjaarlijkse onderzoek van de GGD (2014) laat zien dat kinderen uit de gemeente Bladel veel buitenspelen. 71% van de kinderen (0 – 11 jaar) speelt gemiddeld 3.5 uur – 14 uur per week buiten. Dit is 6% meer dan het regionale gemiddelde (65%, Brabant Zuidoost). 20% van de kinderen speelt veel buiten (> 14 uur per week) in de gemeente Bladel ten opzichte van 23% in de regio.

Van de ouders van kinderen in de leeftijdsgroep van 0 – 11 jaar is 90% tevreden met de speelvoorziening in de buurt. Dit betreft een hoger percentage dan het regionale gemiddelde (86%).

Landelijk onderzoek laat zien dat het percentage kinderen dat elke dag buiten speelt, enorm gedaald is ¹. Vanaf 2013 is een dalende trend zichtbaar en is het aantal kinderen dat iedere dag buiten speelt gedaald van 20 naar 14 procent. 30 procent speelt zelden buiten (nooit of maar één keer), vijf jaar geleden was dit maar 20 procent. Eén op de drie kinderen laat weten wel vaker buiten te willen spelen maar speelvoorzieningen veelal saai te vinden. Kinderen zouden dan ook vaker naar buiten gaan als de speelvoorzieningen en grasvelden spannender en uitdagender zouden zijn en ze minder last van verkeer zouden hebben, aldus het landelijk onderzoek.

Koppeling omgevingsvisie

In 2021 zal de Omgevingswet in werking treden. Het betreft een wet die 27 andere wetten vervangt. Globaal is er de Omgevingswet (met 4 AMvB's), de Omgevingsvisie (al het beleid t.a.v. de fysieke leefomgeving) en het Omgevingsplan (wat nu het bestemmingsplan is). In de gemeente Bladel is voor een aanpak gekozen om gefaseerd beleidsstukken die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving in de Omgevingsvisie op te nemen. Het doel is uiteindelijk te komen tot een Omgevingsvisie waarin al het beleid (circa 45 stukken) t.a.v. de fysieke leefomgeving is verwerkt. In mei 2017 heeft de raad de Omgevingsvisie 1.0 vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan de voorbereiding voor de Omgevingsvisie 2.0. In de visie moeten alleen hoofdlijnen worden beschreven:

- Het beleid op hoofdlijnen worden gescheiden van het meer uitvoeringsgerichte beleid. Verwijzingen naar een uitwerking of uitvoeringsregeling blijft altijd mogelijk.
- In het beleid op hoofdlijnen worden prioriteiten aangegeven. Deze prioriteiten zijn richtinggevend voor de toetsing op onderdelen. Zij moeten leiden tot een meerwaarde voor de gemeenschap.
- Wij zijn voornemens de nieuwe visie op aantrekkelijke wijze vorm te geven in de nieuwe website, in afstemming met de afdeling communicatie. De nadruk ligt daarbij op een raadpleegbaarheid binnen de technische en financiële mogelijkheden.

De fysieke omgeving die uitnodigt tot sporten en spelen zal onderdeel uitmaken van de omgevingsvisie.

Leeswijzer

De nota is opgebouwd uit vier hoofdstukken. Na de inleiding voorziet hoofdstuk twee in een analyse, uitgevoerd in alle vijf de kernen. De analyse bestaat uit een kwantitatief gedeelte (het aantal speeltoestellen per kern, per doelgroep en spreiding van de speeltoestellen) en een kwalitatief gedeelte (tevredenheid gemeten onder de doelgroep). Hoofdstuk drie laat de uitgangspunten zien van de gemeente Bladel op het gebied van speelvoorzieningen. Hier staat tevens een missie benoemd en is een speelruimtenorm opgenomen. Het laatste hoofdstuk geeft op hoofdlijnen het uitvoeringsprogramma en de financiële kaders weer.

---

¹ Kantar Public, in opdracht van Jantje Beton, 2018

2. Analyse huidig spelaanbod

Om een goed beeld te krijgen van de huidige situatie is in alle kernen binnen de gemeente Bladel een onderzoek uitgevoerd onder verschillende leeftijdsgroepen. Per kern en per doelgroep zal deze analyse nader toegelicht worden.

De verdeling qua doelgroep is als volgt te maken. Jonge kinderen betreft kinderen in de leeftijd van 0 – 5 jaar, schoolkinderen zijn kinderen in de leeftijd van 6 – 11 jaar en jongeren zijn kinderen in de leeftijd van 12 – 17 jaar.

Voor alle kernen is zowel een kwantitatief als kwalitatief onderzoek gedaan. Het kwantitatieve onderzoek heeft geresulteerd in verschillende situatietekeningen per doelgroep en per kern, waarin alle speeltoestellen voor desbetreffende doelgroep staan verwerkt (spreiding speelvoorzieningen) in relatie tot de woonlocatie van de inwoners die behoren tot de genoemde doelgroep (spreiding doelgroep). Dit onderzoek ligt in lijn met de data gedreven gemeente waarbij gebruik is gemaakt van luchtfoto's en andere registraties om locaties van inwoners en speelvoorzieningen te bepalen.

Dichtheid

De dichtheid per kern is berekend op basis van het aantal kinderen in een kern in relatie tot het aantal speeltoestellen. Sommige speeltoestellen zijn geschikt voor meerdere doelgroepen en sommige speeltoestellen zijn enkel geschikt voor één doelgroep. Met speeltoestellen worden ook sporttoestellen bedoeld zoals Jeu de Boulesbanen, basketbalpalen, voetbaldoeltjes, tafeltennistafels, skatevoorzieningen etc.

Spreiding

Per doelgroep is een verschillende actieradius vastgesteld (maximale afstand wat een kind zal/kan afleggen om een speelvoorziening te bereiken). Voor de jonge kinderen wordt een actieradius gehanteerd van 200 meter, voor de schoolkinderen 400 meter en voor jongeren 750 meter. Dit is gebaseerd op basis van het kwalitatieve onderzoek onder de doelgroepen en gehanteerde normen door andere (soortgelijke) gemeenten. Bij de jongeren gaf 69% aan een afstand van 1000 meter of meer te willen overbruggen, maar 31% gaf aan maar 750 meter of minder te willen afleggen. Daarom wordt een actieradius van 750 meter gehanteerd. De genoemde actieradiussen komen terug bij de opgestelde uitgangspunten van het nieuwe beleid.

Kijkend naar de situatietekeningen moet ook rekening gehouden worden met informele speelplekken zoals een grasveld, park, bosschage of anderszins, zonder speelobjecten, waar wel op gespeeld of gesport kan worden. Anderzijds dienen natuurlijke barrières zoals een provinciale weg of een waterweg als aandachtspunt. Voor jonge kinderen en schoolkinderen dient dit als een drempel waardoor bijvoorbeeld een speelvoorziening op 100 meter afstand met tussenkomst van een provinciale weg, niet gebruikt wordt.

Tevredenheid

Onder jonge kinderen, schoolkinderen en jongeren heeft een kwalitatief onderzoek plaatsgevonden. De jonge kinderen en schoolkinderen van alle basisscholen zijn bevroegd middels een enquête. Dit gebeurde zowel klassikaal als individueel. Vragen over gebruik, tevredenheid en de voorkeur voor bepaalde speelelementen geeft een kwalitatief beeld van het aanbod van speelvoorzieningen. Aangaande de vraag rondom speelelementen kan het zowel een speelelement betreffen waar momenteel gebruik van gemaakt wordt of een speelelement wat het kind graag gerealiseerd ziet worden.

Jongeren zijn voornamelijk bevroegd via het Pius X-College waar een enquête is uitgezet. Deze uitkomsten worden in paragraaf 2.6 behandeld en zijn niet naar kern te herleiden. Dit geeft een algemeen beeld van wat jongeren interessant en uitdagend vinden.

2.1. Kern Bladel

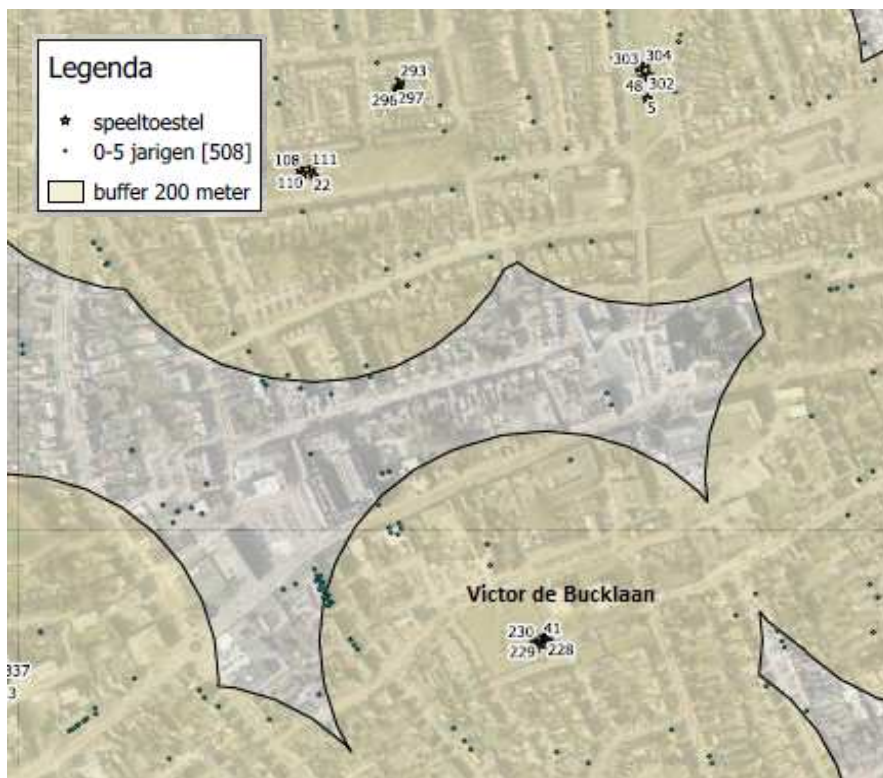
Situatieschets

De kern Bladel kent drie situatietekeningen (per doelgroep). De situatietekening voor 0 – 5 jarigen is ter illustratie hieronder weergegeven.

Doelgroep	Aantal kinderen	Aantal toestellen	Ratio (toestel per aantal kinderen)
Jonge kinderen 0 – 5 jaar	508	144	1 : 3,5
Schoolkinderen 6 – 11 jaar	584	143	1 : 4,1
Jongeren 12 – 17 jaar	643	58	1 : 11,1

Meting 1 feb 2018

In de kern Bladel zijn in totaal 31 speelvoorzieningen te vinden. Voor de doelgroep jonge kinderen zijn in totaliteit 144 toestellen beschikbaar, voor de schoolkinderen 143 toestellen, en voor de jongeren 58 toestellen. Hierin zijn ook de toestellen bij de Trimbaan en het Speelbos 't Slingerpedje meegenomen die voor het merendeel van de kinderen en jongeren weliswaar buiten hun bereik ligt.

De kern Bladel kent één aandachtsgedebied waar kwantitatief gezien weinig speeltoestellen gevestigd zijn: het centrum van Bladel. Dit geldt voor alle doelgroepen.

Middels de situatietekening bij jonge kinderen is dit in de afbeelding hiernaast weergegeven. Het aanbod voor zowel jonge kinderen, schoolkinderen en jongeren is hier schaars te noemen. Informele speelplekken zoals een grasveld of park zijn niet voor handen en de meest centraal gelegen speelvoorziening (grasveld Victor de Bucklaan) biedt geen soelaas door gebrek aan uitdagende speeltoestellen waar kinderen eveneens zelden gebruik van maken. Dit betreffen 'kunstzinnige voorwerpen' die tevens dienst doen als speeltoestel

Onderzoek schoolkinderen

Voor de kern Bladel zijn kinderen tot en met twaalf jaar van de Franciscusschool, de Piramide en de Toermalijn bevraagd middels een enquête. In totaal hebben 583 kinderen meegewerkt aan het onderzoek. Van de 583 kinderen gaven 465 kinderen wel eens gebruik te maken van een speeltuin in de buurt en 118 kinderen niet (waarvan 112 kinderen wel een andere speelvoorziening elders in de kern Bladel bezoeken). Het merendeel van de kinderen bezoekt gemiddeld 2 keer per week een speelvoorziening (N=260). Ook veel kinderen bezoeken gemiddeld 3 keer per week een speelvoorziening (N=178).

Uit het onderzoek blijken 308 kinderen tevreden te zijn met de speelvoorziening in de buurt, 275 kinderen zijn minder content met de speelvoorziening in de buurt. Het merendeel van deze 275 kinderen die wel een andere speelvoorziening in de kern Bladel bezoeken, maar geen gebruik maken van de speelvoorziening bij hen in de buurt, zijn vanzelfsprekend kritischer over 'hun' straat- of buurtspeeltuin. Tevredenheid over de speelvoorziening hangt grotendeels van de leeftijd af: hoe ouder men wordt, hoe kritischer. Veel oudere kinderen in de groepen 7 en 8 geven vaker aan niet tevreden te zijn met de speelvoorziening bij hen in de buurt.

Op de vraag welk speelelement men het leukst vindt bleek de kabelbaan populair te zijn. Naast de kabelbaan gaven kinderen aan graag te slingeren (268) of te voetballen (260), al dan niet in een pannakooi of op een pannaveld.

Er is logischerwijs een groot verschil waarneembaar tussen de voorkeur van jonge kinderen en oudere kinderen. Zo is skaten onder de oudere kinderen van 9 – 11 jaar populair (203) en zien jonge kinderen het speelelement 'kruipen' graag terugkomen.

Conclusie

Tevredenheid: 6

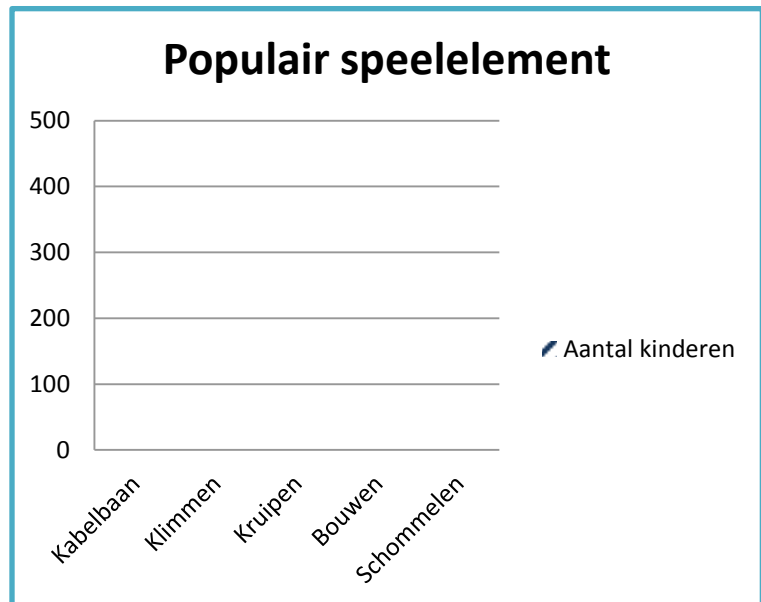
Kinderen die tevreden zijn met het aanbod qua speelvoorzieningen betreft een kleine meerderheid. 47% van de kinderen stemt het huidige aanbod niet tevreden.

Spreiding: 7

De gehele kern Bladel laat een ruim aanbod van speelvoorzieningen zien, op het centrum van Bladel na. De centraal gelegen speelvoorziening aan de Victor de Buckplein laat daarnaast aan diversiteit (en gebruikersintensiteit) te wensen over.

Dichtheid: 9

Qua ratio hebben alle doelgroepen relatief veel toestellen tot hun beschikking in vergelijking met een aantal andere kernen zoals Hapert en Netersel.

2.2. Kern Hapert

Situatieschets

De kern Hapert kent drie situatietekeningen (per doelgroep). De situatietekening voor 0 – 5 jarigen is ter illustratie hieronder weergegeven.

De kern Hapert telt in totaliteit 13 speelvoorzieningen. De doelgroep jonge kinderen hebben 45 speeltoestellen tot hun beschikking. Voor de schoolkinderen zijn 55 toestellen aanwezig en de jongeren hebben 19 (speel- of sport-) toestellen tot hun beschikking.

Doelgroep	Aantal kinderen	Aantal toestellen	Ratio (toestel per aantal kinderen)
Jonge kinderen 0 – 5 jaar	307	45	1 : 6,8
Schoolkinderen 6 – 11 jaar	336	55	1 : 6,1
Jongeren 12 – 17 jaar	332	19	1 : 17,5

Meting 1 feb 2018

Ook binnen de Kern Hapert is het aandachtsgebied centraal gelegen (zie afbeelding hieronder). Aan de hand van de situatietekening (voor 0 – 5 jarigen) is te zien dat dit gebied geen formele speelruimte kent. Het voormalige speelveldje aan de Saturnus is daarnaast vanuit veiligheidsoverwegingen weggehaald.

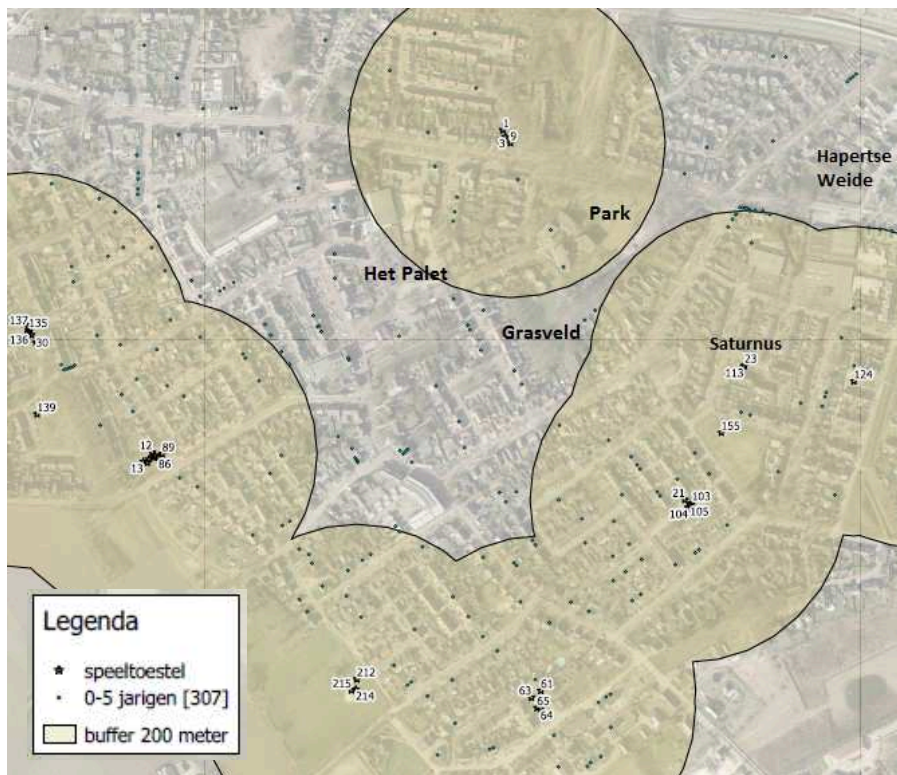
Het noordoosten van Hapert kent tevens weinig speel-mogelijkheden, zij het dat het hier de Hapertse Weide betreft. Medio 2019 zal hier een nieuwe speelvoorziening gerealiseerd worden, als onderdeel van het nieuwbouwplan.

In het centrum van Hapert, niet zijnde het winkelgebied, liggen informele speelplekken zoals het park aan de kasteellaan, een grasveld omsloten door de Arnold van Rodenlaan en de Nieuwstraat en is het schoolplein van het Palet gelegen. Dit neemt niet weg dat het overgrote deel van het centrum van Hapert onvoldoende (in)formele speelruimte kent.

Onderzoek schoolkinderen

Voor het onderzoek onder kinderen afkomstig uit Hapert zijn grotendeels kinderen van het Palet bevraagd. In de leeftijd van 4 – 11 jaar hebben in totaal 137 kinderen meegedaan aan het onderzoek waarbij allen een individuele vragenlijst hebben ingevuld. Van de 137 kinderen gaven 99 kinderen aan wel eens gebruik te maken van de speeltuin in de buurt: 38 gaven aan er geen gebruik van te maken. Het merendeel van de kinderen gaat gemiddeld één per week naar de speeltuin (N=62).

Het merendeel van alle respondenten, namelijk 77 kinderen, gaven aan blij te zijn met de speelvoorziening in de buurt, 60 kinderen gaven aan dit niet te zijn. Dit betreft voornamelijk 11-jarigen (groep 8) die kritisch zijn op het huidige aanbod. Onder kinderen uit Hapert wordt de kabelbaan het leukst gevonden: ruim 70% vindt dit een leuk speelelement waar ze graag op spelen of willen spelen. Naast een aantal andere traditionele speelelementen zoals draaien (N=77) en schommelen (N=71) vinden kinderen ook 'bouwen' en 'verstoppertje' spelen leuk om te doen. Respectievelijk 61 en 60 kinderen geven dit aan. Voor deze twee elementen hoeven geen specifieke speeltoestellen gerealiseerd te worden. Kinderen kunnen hierbij gebruik maken van de natuur of andere speeltoestellen om verstoppertje te spelen.

Onder springen verstaan de kinderen vaak een trampoline en met klimmen werd veelvuldig het 'apenrek' genoemd. Hapert kent in de leeftijd van 4 – 11 jaar ook veel voetballers: 50 kinderen doen dit graag en zien hiervoor of een voetbalgoal of pannakooi gecontinueerd of gerealiseerd worden.

Conclusie

Tevredenheid: 6

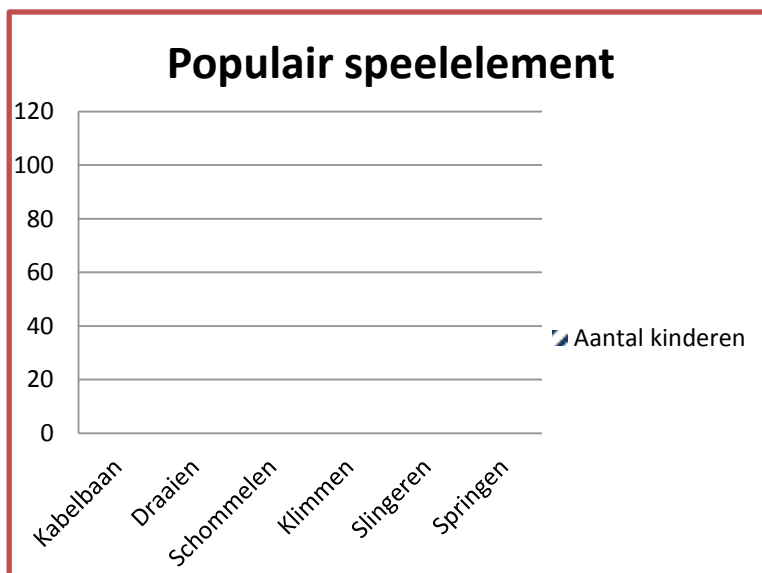
Het merendeel van de respondenten spreekt zich positief uit over het speel-aanbod, doch laat bijna 44% weten niet blij te zijn met het huidige aanbod.

Spreiding: 5

Qua spreiding van speelvoorzieningen scoort Hapert een onvoldoende. Een grote denkbeeldige centrale strook van noord naar zuid laat zien dat hier weinig formele (en ook informele) speelruimte voor handen is.

Dichtheid: 4

Wat betreft de ratio 'toestel per aantal kinderen', zijn de leeftijdsgroepen in Hapert onderbedeeld in vergelijking met de kernen Bladel, Hoogeloon en Casteren.

2.3. Kern Hoogeloon

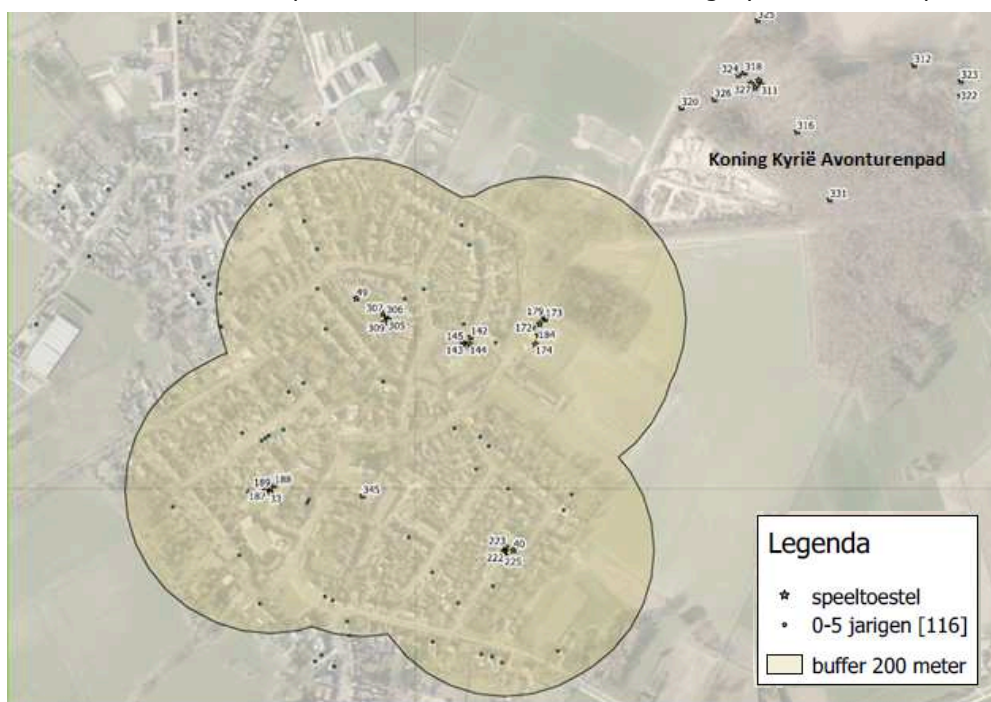
Situatieschets

De kern Hoogeloon kent drie situatietekeningen (per doelgroep). De situatietekening voor 0 – 5 jarigen is ter illustratie hieronder weergegeven.

Doelgroep	Aantal kinderen	Aantal toestellen	Ratio (toestel per aantal kinderen)
Jonge kinderen 0 – 5 jaar	116	25	1 : 4,6
Schoolkinderen 6 – 11 jaar	128	32	1 : 4,0
Jongeren 12 – 17 jaar	141	12	1 : 11,8

In de kern Hoogeloon bevinden zich 7 speeltuinen, het Koning Kyrië Avonturenpad niet meegerekend. Speeltuin de Speulwaai heeft hierbij een dorpsfunctie (geografisch gezien meest in het oost gelegen speelvoorziening) door haar vele speeltoestellen voor alle doelgroepen. Voor de jongste doelgroep zijn in totaal 25 speeltoestellen beschikbaar. Voor de schoolkinderen zijn er 32 speeltoestellen voor handen en voor de jongeren zijn dit er 12. Naast deze speeltoestellen biedt ook het Koning Kyrië Avonturenpad de mogelijkheid tot spelen. Deze locatie beschikt over 12 'speeltoestellen' al dan niet met een educatief karakter.

Wat betreft de spreiding in Hoogeloon is aan de hand van de situatietekening voor jonge kinderen te zien dat het noordwesten van Hoogeloon niet voorzien is van speelgelegenheden. Ook qua informele speelruimte is voor sportief of recreatief gebruik weinig tot niets voor handen.

De rest van de kern laat een volledige dekking zien van speelvoorzieningen.

Onderzoek schoolkinderen

Voor het onderzoek onder kinderen afkomstig uit Hoogeloon is een enquête afgenomen bij de kinderen van basisschool de Vest en een aantal kinderen die op OBS de Piramide zitten te Bladel. In totaal hebben 116 kinderen meegewerkt aan het onderzoek door de enquête in te vullen (zowel individueel als klassikaal). Van deze 116 respondenten geven 114 kinderen aan wel eens gebruik te maken van de speelvoorziening in de buurt. Maar 2 kinderen geven aan dit niet te doen. Het merendeel van deze kinderen gaat 1 á 2 keer per week naar de speelvoorziening toe (N=79).

95 kinderen uit Hoogeloon zijn tevreden en 21 kinderen zijn niet tevreden met de speelvoorziening in de buurt. Ook hier valt op te merken dat de oudere schoolkinderen minder tevreden zijn over de speelvoorzieningen (groep 6, 7 en 8). In lijn met de andere kernen zijn ook hier de kinderen enthousiast over een kabelbaan (86 kinderen van de 116). Andere populaire elementen zijn knikkeren, klimmen, voetballen en draaien. Het merendeel van kinderen benoemt de pannakooi en de kabelbaan bij de Speulwaai als speeltoestel waar intensief gebruik van gemaakt wordt.

Naast deze top vijf is schommelen (N=73) en een brugelement (N=70) ook populair onder de kinderen van Hoogeloon. 64 kinderen zien graag elementen toegevoegd worden om skaten (of rolschaatsen) mogelijk te maken.

Conclusie

Tevredenheid: 8

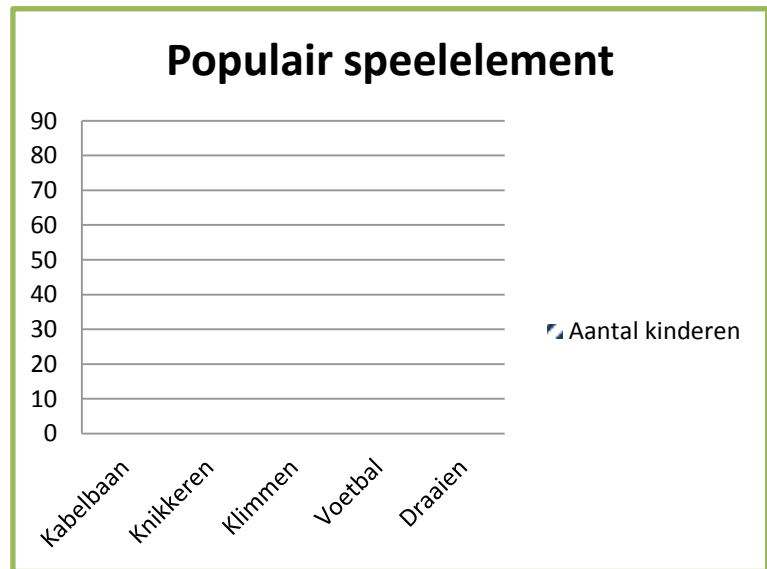
Het overgrote deel is tevreden met het huidige aanbod aan speeltoestellen. 82% van de respondenten laat dit weten.

Spreiding: 6

De zeven speelvoorzieningen zijn evenredig verdeeld over Hoogeloon, op het noordwesten van Hoogeloon na.

Dichtheid: 8

Hoogeloon laat net als Bladel zien over een groot aantal speeltoestellen te beschikken in relatie tot het aantal kinderen en jongeren woonachtig in de kern.

2.4. Kern Casteren

Situatieschets

De kern Casteren kent drie situatietekeningen (per doelgroep). De situatietekening voor 0 – 5 jarigen is ter illustratie hieronder weergegeven.

Doelgroep	Aantal kinderen	Aantal toestellen	Ratio (toestel per aantal kinderen)
Jonge kinderen 0 – 5 jaar	71	18	1 : 3,9
Schoolkinderen 6 – 11 jaar	73	16	1 : 4,6
Jongeren 12 – 17 jaar	81	7	1 : 11,6

Meting 1 feb 2018

De kern Casteren beschikt over een drietal speelvoorzieningen die qua omvang met elkaar te vergelijken zijn. In Casteren kunnen jonge kinderen van 0 – 5 jaar gebruik maken van 18 speeltoestellen die voor hun geschikt zijn. Schoolkinderen hebben de beschikking over 16 speeltoestellen en voor de jongeren zijn er 7 speeltoestellen beschikbaar.

Aan de situatietekening voor jonge kinderen is de spreiding te zien van de 3 speelvoorzieningen in Casteren. Op de noordoosthoek van Casteren na zijn deze speelvoorzieningen evenredig verdeelt over de kern.

De noordoostkant van Casteren is niet gedekt met een buffer en kent ook geen informele speelruimte zoals een grasveld.

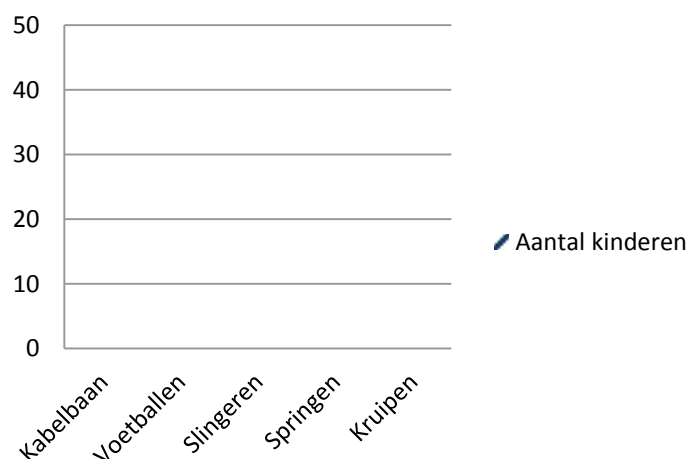
Onderzoek schoolkinderen

In samenwerking met de Sint Jansschool zijn kinderen in de leeftijd van 4 t/m 11 jaar gevraagd naar hun mening aangaande de huidige speelvoorzieningen. 69 kinderen hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Van deze 69 kinderen geven 62 aan wel eens gebruik te maken van de speelvoorziening bij hen in de buurt en 60 kinderen geven aan blij te zijn met de speelvoorziening in de buurt. Een kleine groep kinderen geeft zodoende aan niet te spelen of niet tevreden te zijn over de speelvoorziening (7 respectievelijk 9). Kinderen bezoeken gemiddeld 2 keer per week een speelvoorziening (N=36).

Populair speelelement

Aan de kinderen is tevens gevraagd wat voor speelelement zij het leukst vinden of zouden vinden als dit in de speelvoorziening aanwezig is. Exact 50 kinderen gaven aan een kabelbaan het leukst te vinden, net zoals in de andere kernen ook hier populair. Dit geldt ook voor voetballen. Bij het speelelement springen wordt veelal als toevoeging een trampoline genoemd. Naast de top 5 van populaire speelelementen geven nog eens 41 kinderen aan graag te spelen op een brugelement en 39 kinderen bouwen graag.

Vanzelfsprekend is er een verschil in voorkeur bij de jonge kinderen (groep 1, 2) ten opzichte van de ouderen schoolkinderen. Kleine kinderen zijn meer geïnteresseerd in wippen op een wipwap of -kip, spelen in een huisje of een zandbak. Ook is een duidelijk verschil waarneembaar tussen jongens en meisjes in Casteren. Jongens voetballen liever, meiden spreken de voorkeur uit voor volleyballen i.c.m. voetballen. Overeenkomstig aan de kern Hoogeloon wordt ook hier skaten dan wel rolschaatsen genoemd als gemist speelelement door ruim 45% van de kinderen.

Conclusie

Tevredenheid: 9

Bijna 87% van de ondervraagden geeft aan tevreden te zijn met het huidige speelaanbod.

Spreiding: 6

De drie speeltuinen die Casteren kent zijn evenredig verdeeld, op het noordoosten van de kern na.

Dichtheid: 8

Alle doelgroepen in de kern Casteren kunnen beschikken over voldoende aanbod, net zoals de kernen Bladel en Hoogeloon.

2.5. Kern Netersel

Situatieschets

De kern Netersel kent drie situatietekeningen (per doelgroep). De situatietekening voor 0 – 5 jarigen is ter illustratie hieronder weergegeven.

Doelgroep	Aantal kinderen	Aantal toestellen	Ratio (toestel per aantal kinderen)
Jonge kinderen 0 – 5 jaar	59	10	1 : 5,9
Schoolkinderen 6 – 11 jaar	51	12	1 : 4,3
Jongeren 12 – 17 jaar	75	4	1 : 18,8

Meting 1 feb 2018

Netersel kent net als Casteren een drietal speelvoorzieningen evenredig verdeeld over de kern. Speelvoorziening 't Beemke heeft een dorpsfunctie (meest zuidelijk gelegen) en is qua omvang veruit de grootste. Voor de 59 jonge kinderen (0 – 5 jaar) in Netersel zijn in totaal 10 speeltoestellen beschikbaar. De schoolkinderen hebben 12 toestellen tot hun beschikking en de jongeren in totaal 4 toestellen.

Aan de hand van de situatietekening voor jonge kinderen en bijbehorende speeltoestellen is te zien dat de drie speelvoorzieningen evenredig verspreid zijn over de kern op het noordoosten van Netersel na.

Onderzoek schoolkinderen

Leerlingen van de Lambertusschool in Netersel hebben meegewerkt aan de enquête over het speelvoorzieningenaanbod in Netersel. Uit de resultaten blijkt dat 55

van de 59 kinderen wel eens gebruik maakt van de speelvoorziening bij hem of haar in de buurt. 39 van de 59 kinderen bezoekt 2 maal per week een speelvoorziening.

De tevredenheid over de speelvoorzieningen in Netersel is ver te zoeken. 2 op de 3 kinderen geeft aan niet blij te zijn met het aanbod qua speeltoestellen in de buurt. Opvallend is dat bij de jonge kinderen 16 van hen blij zijn met het aanbod en 4 niet. Bij de kinderen die in de groepen 5 t/m 8 zitten, geven maar liefst 35 kinderen (van de 39) aan niet tevreden te zijn over het aanbod in Netersel. Velen geven aan dat het ontbreekt aan leuke en uitdagende speeltoestellen.

Wat betreft de aantrekkelijkheid van bepaalde speelelementen komen klimmen en de kabelbaan goed uit het onderzoek. Naast deze speelelementen doet het merendeel van de kinderen (>50 van de 59) ook graag aan bouwen, kruipen, glijden en slingeren.

Daarnaast valt op dat de interesse in balsporten toeneemt hoe ouder men wordt. Bij de oudere basisschoolkinderen is vooral voetbal en hockey populair.

Conclusie

Tevredenheid: 3

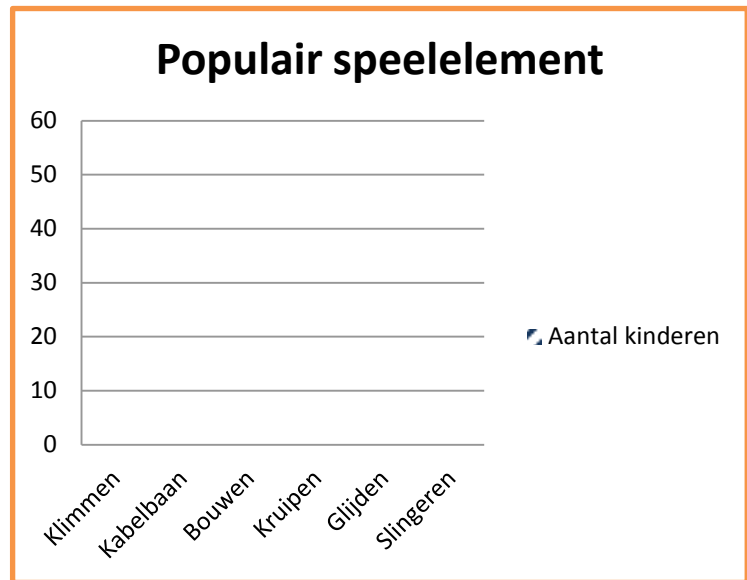
Meer dan 65% van de kinderen is niet tevreden met het aanbod.

Spreiding: 6

De drie speeltuinen zijn evenwichtig verspreidt over de kern op het noordoosten na.

Dichtheid: 5

Op de schoolkinderen na beschikken de jonge kinderen en jongeren over relatief weinig speeltoestellen. Des te bijzonder te noemen dat juist de schoolkinderen (groep 5 t/m 8) niet tevreden zijn met het aanbod, ondanks dat zij over meerdere toestellen beschikken dan de andere 2 doelgroepen.

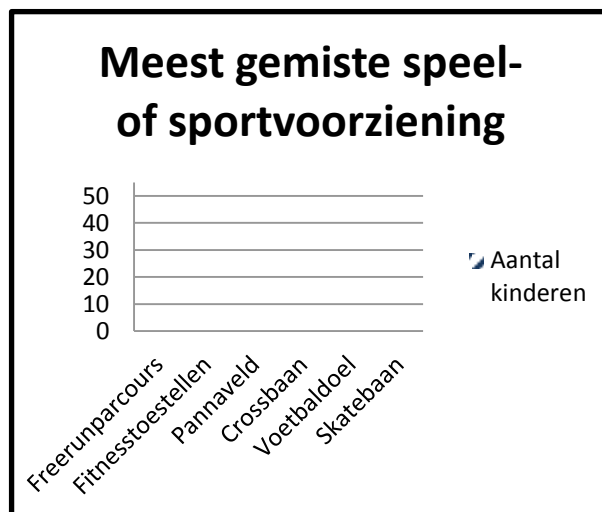

2.6. Onderzoek jongeren

Bij jongeren op het Pius X-College is een onderzoek uitgevoerd om te peilen hoe zij aankijken tegen het huidige speel- en sportaanbod (openbare ruimte) binnen de gemeente Bladel. Grof genomen zijn dit jongeren in de leeftijd van 12 – 17 jaar met uitzonderingen daar gelaten. In totaliteit hebben 201 jongeren uit de gemeente Bladel meegedaan aan het onderzoek. Bij het invullen van onderstaande vragen waren meerdere antwoorden mogelijk.

Meest gebruikte speel- of sportvoorzieningen binnen de gehele gemeente Bladel zijn weergegeven in onderstaand figuur, waarbij geen onderscheid is gemaakt naar kern. Op de vraag wat men mist aan openbare speel- of sportvoorzieningen kwam het freerunparcours meermaals naar voren.

Uit de kwantitatieve analyse blijkt dat zowel qua spreiding als dichtheid het aanbod voor jongeren niet te vergelijken is met het aanbod voor jonge kinderen en schoolkinderen. Dit is te motiveren door de afnemende interesse van jongeren voor het gebruik van speeltoestellen en meer interesse hebben in 'sportvoorzieningen' voor voetballen, pingpongen, korfballen of andere sport.

Bij het toekomstig realiseren van nieuwe speel- of sportvoorzieningen en huidige vervangingen dient rekening gehouden te worden met het aanbod van sportverenigingen. Om een voorbeeld te noemen: meerdere voetbalverenigingen overwegen of hebben overwogen om een pannakooi te realiseren. Bij toekomstige realisatie van één van bovenstaande voorzieningen dient altijd gekeken te worden naar het aanbod van sportverenigingen voor openbaar gebruik in de buurt (bijvoorbeeld binnen een straal van 750 meter o.b.v. de gestelde actieradius), zodat gemeentelijke speel- of sportvoorzieningen in de openbare ruimte niet 'concurreren' met het aanbod van sportverenigingen.

Bovenstaande resultaten maken onderdeel uit van het uitvoeringsplan en zullen als basis dienen voor vervanging van huidige speeltoestellen voor jongeren.

3. Uitgangspunten

3.1. Missie

Buitenspelen is voor kinderen van groot belang in hun ontwikkeling. Het aanleren van motorische vaardigheden, ontplooiën van creativiteit (fantasie), sociale interactie, samen spelen en delen, en niet in de laatste plaats bewegen, laat zien dat formele en informele speelruimte belangrijk is om kinderen op een gezonde manier te laten opgroeien. Voor de oudere jeugd moet het speel- of sportaanbod leiden tot ontmoeting, competitief bezig zijn en samen sporten. Bovenstaande onderstreept het belang van kwalitatief en gevarieerd speelaanbod en geldt als inleiding voor onze missie: Ieder kind met of zonder beperking moet de mogelijkheid hebben om buiten te spelen. Het doel is om divers, uitdagend en toegankelijkheid speelaanbod voor alle kinderen en jongeren te creëren. Kort maar krachtig:

'Voor elk wat wils'

3.2. Uitgangspunten

Speelruimtenorm (visie)

Zoals in de analyse genoemd worden verschillende actieradiussen gehanteerd om te bepalen of kernen beschikken over kwantitatief voldoende speelvoorzieningen. Hierin zijn de gebruikers van speelvoorzieningen opgesplitst in drie doelgroepen:

- I. Jonge kinderen – kinderen in de leeftijd van 0 – 5 jaar – actieradius 200 meter
- II. Schoolkinderen – kinderen in de leeftijd van 6 – 11 jaar – actieradius 400 meter
- III. Jongeren – jongeren in de leeftijd van 12 – 17 jaar – actieradius 750 meter

Het is onmogelijk om alle kinderen binnen hun bereik (actieradius) formele speelruimte te bieden. Een voorbeeld zijn kinderen die aan de rand van het dorp of in het buitengebied wonen. Toch moet het merendeel van de kinderen binnen hun wijk of kern kunnen beschikken over een speelvoorziening. Hiervoor worden onderstaande richtlijnen gehanteerd.

Voldoende speelruimte

Van voldoende formele speelruimte (uitgesplitst per kern of wijk) is sprake als minimaal 75% van de kinderen of jongeren van één en dezelfde doelgroep uit dezelfde wijk of kern binnen haar of zijn bereik een speelvoorziening tot de beschikking heeft. Deze speelvoorziening moet voldoen aan de overige gestelde uitgangspunten die verderop benoemd staan zoals diversiteit, uitdagend, meerdere speelaanleidingen, veiligheid, etc.

Indien er sprake is van voldoende formele speelruimte dient nader gekeken te worden naar de aanwezigheid van weg- of waterbarrières die er voor zorgen dat een groep kinderen (0 – 11 jaar) niet bij de speelvoorziening kan geraken, ondanks dat de speelvoorziening zich binnen het bereik van het kind bevindt. Denk hierbij aan een weg waar 50 km/h of harder wordt gereden. Mocht hier sprake van zijn dan moet een groep kinderen een andere informele/formele speelplek tot hun beschikking hebben.

Fictief voorbeeld van voldoende (formele) speelruimte: in de wijk Stokekker-Doollandveld wonen 50 kinderen in de leeftijd van 0 – 5 jaar. 44 van de 50 kinderen hebben binnen hun bereik van 200 meter formele speelruimte tot hun beschikking. In percentages uitgedrukt is dit 88%. Door de wijk loopt geen weg- of waterbarrière.

Onvoldoende speelruimte

Als minder dan 75% van de kinderen of jongeren van één en dezelfde doelgroep uit dezelfde wijk of kern, binnen hun bereik niet kunnen beschikken over een speelvoorziening is sprake van onvoldoende formele speelruimte.

Indien er sprake is van onvoldoende formele speelruimte dient er gekeken te worden naar beschikbare informele speelruimte (park, groenstrook of buitengebied), openbare schoolpleinen of openbare sportaccommodaties in desbetreffende wijk of kern waar recreatie, spelen of sporten mogelijk is. Mocht hier sprake van zijn dan is dit afdoende en ontbreekt de noodzaak dat een groep kinderen of jongeren (extra) formele speelruimte tot zijn beschikking krijgt.

Fictief voorbeeld van onvoldoende speelruimte: in de wijk 'centrum-Bladel' wonen 75 kinderen in de leeftijd van 0 – 5 jaar. Maar 50 van de 75 kinderen hebben binnen hun bereik van 200 meter de mogelijkheid om gebruik te maken van formele speelruimte. In percentages uitgedrukt is dit 66,6%. Informele speelplekken of openbare schoolpleinen zijn ook niet voor handen. Dit betekent dat minder dan 75% van de groep kinderen de mogelijkheid heeft om gebruik te maken van (in)formele speelruimte binnen hun bereik.

In het geval van onvoldoende speelruimte is de noodzaak aanwezig om de wijk of kern te voorzien van extra formele en/of informele speelruimte.

Vervangingsprocedure

Bij het vervangen van huidige speeltoestellen wordt een vaste procedure gehanteerd. In het verleden en ook nu worden speeltoestellen geraamd op een levensduur van 15 jaar. De ervaring leert dat na +/- 15 jaar toestellen verslechteren (sterk afhankelijk van soort materiaal), toestellen onveiliger worden door toenemende gebreken waardoor onderhoudskosten stijgen. De reden om een afschrijfstermijn van 15 jaar te hanteren. Mochten speeltoestellen nog zichtbaar kwaliteit waarborgen en voor langere tijd mee kunnen gaan valt te overwegen om het toestel op een later moment te vervangen. Dit zullen voornamelijk grote kostbare voorzieningen of elementen betreffen zoals een halfpipe (skaten), pannakooi of anderszins.

Aanleiding om toestellen eerder dan deze 15 jaar te vervangen zijn oorzaken als vandalisme, meerdere gebreken of als het toestel niet meer veilig is.

Elk jaar wordt op basis van het beheersysteem (Playmapping) overzichtelijk gemaakt wat voor volgend jaar de vervangingsronde behelst (aantal toestellen en het geraamde budget). Afhankelijk van de locatie van speeltoestellen worden nabijgelegen buurtverenigingen ingelicht en betrokken in de keuze voor het vervangen van het huidige toestel. (On)mogelijkheden op het gebied van budget en ruimte worden overzichtelijk gemaakt en de daadwerkelijke keuze vindt plaats door de gemeente.

Belangrijk in ogenschouw te nemen is de demografie van de omliggende buurt. Desalniettemin is elke buurt onderhevig aan demografische schommelingen en kan het 10 jaar later wezenlijk veranderen. Gelet op de gehanteerde levensduur van speeltoestellen is het belangrijk hier op voor te sorteren en keuzes te maken die toekomstbestendig zijn. Idealiter (kleine straatspeeltuinen daargelaten) hebben speelvoorzieningen aanbod voor meerdere doelgroepen en waar mogelijk voor alle drie de doelgroepen.

Betrokkenheid inwoners

Meer verantwoordelijkheid in de buurt en bij bewoners vindt vooral plaats op het gebied van toezicht, het juiste gebruik van toestellen of meer gebruik door het organiseren van activiteiten, het toezien op vernielingen of vandalisme en het opruimen van zwerfafval. Hierin kunnen buurtverenigingen nadrukkelijk gestimuleerd worden. Daarnaast worden buurtbewoners betrokken bij de vervanging van speeltoestellen (zie vervangingsprocedure). Door deze samenwerking voelen buurtverenigingen en –bewoners meer verantwoordelijkheid voor het toezicht op de (nieuwe) speeltoestellen.

Daarnaast stelt de gemeente budget beschikbaar voor burgerinitiatieven. Mochten inwoners een idee of initiatief hebben voor een speelvoorziening (uitbreiding van een huidige of nieuwe speelvoorziening) dan kan men hiervoor contact opnemen met de gemeente. Het overleg verloopt via de buurtvereniging. Het budget dat de gemeente hiervoor beschikbaar stelt is maximaal jaarlijks een bedrag van € 5.000 en geldt als cofinanciering. Belangrijke voorwaarde is dat de buurtvereniging het idee ook kenbaar maakt bij het Jantje Beton-fonds waar men ook een subsidie kan ontvangen. In de Uitvoeringsnota wordt dit nader toegelicht.

Inwoners verantwoordelijkheid geven op het gebied van onderhoud, het plaatsen of het vervangen van speeltoestellen is niet gebruikelijk en wordt ook niet voorgesteld. Op het gebied van beheer en onderhoud zal dit verscheidene risico's met zich meebrengen. Men dient rekening te houden met regels, wetten en plichten aangaande onderhoud en beheer. Een buurtbewoner kan en mag niet zomaar herstelwerkzaamheden uitvoeren aan een defect toestel omdat men hier niet bevoegd voor is (hier moeten diverse opleidingen en cursussen voor gevolgd worden). Indien onderhoudstaken niet goed worden uitgevoerd komt de veiligheid in gevaar. Dit kan verstrekkende gevolgen hebben waarbij de gemeente aansprakelijk is mocht er een ongeval plaatsvinden door nalatig onderhoud.

Ook initiatieven uit de buurt waarbij (eigen) toestellen geplaatst worden in de openbare ruimte is niet wenselijk. De gemeente is hier dan verantwoordelijk voor en kan dan dus ook aansprakelijk gesteld worden bij een ongeval.

Diversiteit

Om doelgroepen binnen de gemeente Bladel uit te blijven dagen om buiten te spelen is een divers aanbod van groot belang. Uit de analyse blijkt dat jonge (school)kinderen grotendeels tevreden zijn over de huidige traditionele speeltoestellen waar zij gebruik van maken. De aanwezigheid van meerdere speel-aanleidingen en variatie daagt de jongere doelgroep uit om buiten spelen en draagt bij aan de (gezonde) ontwikkeling van het kind.

Schoolkinderen en jongeren spelen steeds minder buiten en zijn minder snel tevreden. Voor hen moet het speel- en sportaanbod aan andere eisen voldoen die aansluiten op de belevingswereld. Het speel- en sportaanbod moet inwoners tussen de 10 en 18 jaar uitdagen en een vervanging bieden voor de technologische ontwikkelingen en afleidingen (denk hierbij aan online gamen of andere activiteiten die zittend of liggend gedrag aanmoedigen). Een mix tussen traditionele en klassieke speelvoorzieningen zoals voetbaldoeltjes, een pannakooi of crossbaan (die populair blijven) en innovatieve speelvoorzieningen als een freerunparcours of anderszins zal aansluiten op de wens en belevingswereld van de jeugd.

Toekomstbestendig & duurzaamheid

In de keuze van materiaal wordt nadrukkelijk geen voorkeur uitgesproken voor het gebruik van (robini)hout. Nadeel van hout is de verslechtering van het materiaal na een aantal jaren: het hout krijgt snel een 'vaal' uiterlijk en vaak kent hout geen levensduur van 15 jaar maar moet het al eerder vervangen worden. Hout heeft daarentegen een natuurlijk uitstraling wat veel inwoners mooi vinden. Deze natuurlijke uitstraling van speeltuinen kan op een andere manier opgelost worden door de aanwezigheid van andere natuurlijke elementen zoals bosschages, struiken, bomen, grasvelden en (val)zand.

Bij toekomstige vervangingen en investeringen zal nadrukkelijk gebruik gemaakt worden van materialen als kunststof, aluminium, gecoat metaal, RVS of anderszins. Toestellen en gebruikt materiaal dienen te voldoen aan de milieukeur barometer duurzaam terreinbeheer (BDT Goud).

Toegankelijkheid

Samenspel van kinderen met en zonder beperking is belangrijk en hier dienen de speelvoorzieningen binnen de gemeente Bladel geschikt voor te zijn. Alle speelvoorzieningen met een dorpsfunctie moeten toegankelijk zijn voor kinderen met een beperking, maar ook voor hun begeleiders. Ouderen en inwoners met een beperking moeten de speelvoorziening kunnen bezoeken samen met hun (klein)kinderen zonder fysieke drempels te ervaren.

Speelvoorzieningen met een dorpsfunctie beschikken tevens over speeltoestellen waar kinderen of jongeren met een beperking gebruik van kunnen maken. In de Uitvoeringsnota staat dit nader uitgewerkt.

Overige speel- en sportvoorzieningen

Schoolpleinen

Op het gebied van (het openstellen van) schoolpleinen is geen eenduidig beleid. Meerdere scholen stellen hun schoolplein na schooltijd ter beschikking, een andere school kiest hier nadrukkelijk niet voor. Scholen laten wij dan ook vrij in hun keuze. Mocht de situatie erom vragen door bijvoorbeeld onvoldoende formele en informele speelruimte in de buurt (en nadrukkelijke wens van omwonenden) dan zal in gesprek met de school bekeken worden wat de mogelijkheden zijn om het schoolplein ook na sluitingstijd open te stellen voor gebruik.

Sportvereniging

Al eerder aangehaald in de analyse van jongeren beschikken meerdere buitensportverenigingen over verschillend aanbod, vaak voor schoolkinderen en jongeren. In het toekomstig realiseren van aanbod voor deze doelgroepen (denk aan voetbaldoeltjes of een pannakooi) dient dit een aanvulling te zijn op huidige (openbare) sportvoorzieningen van sportverenigingen. Wel liggen veel sportvelden in het buitengebied en dus op een grote afstand van de woonlocatie van kinderen en jongeren. Dit betekent vaak dat deze sportvelden veelal buiten bereik en de actieradius van een kind of jongere ligt.

3.3. Randvoorwaarden

Veiligheid & beheer

Keuring

In het speelgedrag van kinderen zijn risico's nooit uit te sluiten. Ondanks deze risico's dient de gemeente te voldoen aan verschillende wetten en plichten. De belangrijkste hiervan is het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen en daarnaast de Europese gehanteerde normen (waaronder NEN-EN 1176 en NEN-EN 1177).

Concreet betekent dit dat alle speeltoestellen die de gemeente laat plaatsen door leveranciers, gekeurd zijn en beschikken over een constructiedossier. De keuring geschiedt door toedoen van een door de minister aangewezen keuringsinstelling (AKI). De NVWA inspecteert steekproefsgewijs of speeltoestellen in de openbare ruimte veilig zijn.

Aansprakelijkheid bij een ongeval

Ondanks het voldoen aan de hier benoemde randvoorwaarden zijn risico's niet uit te sluiten en kan het voorkomen dat er ongelukken gebeuren. Hierbij kan door betrokkenen gewezen worden naar de gemeente en/of producent. Belangrijk in deze dat de gemeente te allen tijde voldoet aan genoemde randvoorwaarden om niet aansprakelijk gesteld te (kunnen) worden. Keuringsrapporten, constructiedossiers en een digitaal logboek van inspectie en onderhoud dienen in dit soort gevallen als bewijsmateriaal.

Installatie

Bij het installeren van speeltoestellen dienen verschillende veiligheidsnormen gehanteerd te worden. Dit betreft een obstakel vrije zone om het toestel heen en het aanbrengen van een deugdelijke valdempende ondergrond. Hiervoor worden allerlei normeringen gehanteerd en is de keuze voor type ondergrond afhankelijk van het soort toestel, de vrije valhoogte van het toestel en de beweging die een gebruiker van het toestel ondervindt bij bijvoorbeeld schommelen, wippen of glijden.

Inspectie

Speeltoestellen worden regelmatig geïnspecteerd. In de gemeente Bladel doet de speeltuinbeheerder eens in de zes weken een volledige inspectieronde. Daarnaast vindt één keer in het jaar een hoofdinspectie plaats door een gespecialiseerd bedrijf. Bij inspectie wordt nadrukkelijk gelet op bodemvrijheid, oppervlakte-afwerking, scherpe randen, ontbrekende onderdelen en overmatige slijtage van bewegende onderdelen.

Onderhoud

Op basis van de inspecties wordt noodzakelijk onderhoud gepleegd of reparaties uitgevoerd aan desbetreffende speeltoestellen. Onderhoud is preventief en zorgt ervoor dat speeltoestellen niet kapot gaan. Denk hierbij aan het schoonhouden van toestellen, aandraaien van bouten en moeren en het smeren van bewegelijke delen. Daadwerkelijk reparaties vinden plaats als toestellen in gebreke zijn. Mocht de inschatting zijn dat de (arbeids-)kosten voor het repareren van de gebreken hoog uitvallen dan kan worden overgegaan tot het vervangen van het huidige speeltoestel.

Onderhoud van de gehele speelvoorziening is van groot belang. Een speelvoorziening dient schoon te zijn en er netjes uit te zien. Het maaien van het gras en het snoeien van aanwezige struiken, bossen en bomen behoren hiertoe. Dit wordt uitgevoerd door de WVK. Ook specifiek onderhoud aan de crossbanen geschiedt door toedoen van de WVK. Naast goed onderhoud dienen speelvoorzieningen en zandbakken vrij te zijn van honden, katten, en zwerfafval. Honden-, katten-uitwerpselen en zwerfval zorgen voor minder speelvreugde en minder intensief gebruik van een speelvoorziening. Mocht hier sprake van zijn dan zal in overleg één van de volgende maatregelen getroffen worden:

- I. Een hek om de speelvoorziening heen om honden en katten te weren;
- II. Het aanbrengen van nieuwe afvalbakken;
- III. Het aanbrengen van waarschuwingsborden voor het uitlaten van de honden, het opruimen van hondenpoep, het niet laten rondslingeren van zwerfafval of anderszins.

Bij het aanbrengen van nieuwe afvalbakken kunnen innovatieve afvalbakken uitkomst bieden. Denk aan afvalbakken waarbij een speelelement wordt toegevoegd.

Een schoon en onderhouden speelvoorziening bepaald in belangrijke mate de speelintensiteit van kinderen.

Toezicht en sociale veiligheid

Het houden van toezicht is een indirecte taak van gebruikers, begeleiders en omwonenden. Ondanks dat de gemeente Bladel zelden te maken heeft met vandalisme, ontkomt een speelvoorziening hier ook niet aan. Door buurtverenigingen, omwonenden en de gebruikers te betrekken in de keuze voor speeltoestellen voelt men zich meer verantwoordelijk en begaan met de staat van de geplaatste toestellen, waardoor het toezicht toeneemt.

Ook hangjongeren kunnen invloed hebben op de omgeving en dit kan er toe leiden dat (jonge) kinderen op bepaalde plekken minder gebruik maken van een speelvoorziening of toestel. Hangplekken worden daarom structureel geïnventariseerd en zijn grotendeels bekend bij politie, jeugdcoach en overige instanties. Zij zorgen binnen hun mogelijkheden voor toezicht waardoor sociale veiligheid gewaarborgd blijft.

In de aanleg van nieuwe speelplekken is de locatie zeer belangrijk. Door het plaatsen van een speelvoorziening uit het zicht van omwonenden geeft dit de mogelijkheid tot gebruik van de speeltuin voor andere doeleinden en doelgroepen.

3.4. Variabele elementen

Verlichting

Speciaal aangelegde verlichting voor speelvoorzieningen is niet gebruikelijk. Straatverlichting met een dubbelfunctie is wel gebruikelijk die zowel de straat als (een gedeelte van) de speelvoorziening verlicht. Speelvoorzieningen worden grotendeels bij daglicht gebruikt en verlichting is dan ook niet noodzakelijk.

Voor specifieke (grote) voorzieningen kan verlichting een meerwaarde betekenen. Denk aan een pannaveld, een jeu de boulesbaan of andere specifieke voorzieningen die zodoende ook in de (winterse) avonden gebruikt kunnen worden.

Uitgangspunt is en blijft dat een speelvoorziening niet specifiek verlicht wordt (straatverlichting met een dubbelfunctie daargelaten). Mocht verlichting bij specifieke (grote) speelvoorzieningen een meerwaarde

betekenen dan zal geïnventariseerd worden wat de (on)mogelijkheden hiertoe zijn en zal voldaan moeten worden aan gestelde eisen en voorwaarden genoemd in het 'beleidsplan licht in de openbare ruimte' en het activiteitenbesluit.

Zitmeubilair

De aanwezigheid van bankjes of andere zitmogelijkheden in alle speelvoorzieningen is geen vanzelfsprekendheid. Voor de verblijfsduur van kinderen en hun begeleiders is het wel belangrijk dat in ieder geval speelvoorzieningen met een dorpsfunctie te allen tijde zitmogelijkheden hebben. Indien een speelvoorziening niet over zitmeubilair beschikt maar hier een nadrukkelijke wens ligt van de gebruikers dan wordt gekeken naar de (on)mogelijkheden en zal overgegaan worden tot het plaatsen van zitmeubilair.

Omheining

Ook het 'afsluiten' van een speelvoorziening is geen vanzelfsprekendheid. Het plaatsen van een heg, hek of anderszins om de voorziening te omsluiten is afhankelijk van andere factoren met name de veiligheid (denk aan het verkeer of nabijgelegen water). Bij het aanleggen van een nieuwe voorziening wordt hier toe besloten. Mocht de omgeving van een speelvoorziening dusdanig veranderen dat de veiligheid van spelende kinderen niet gegarandeerd kan worden (en waar nog geen omheining is) dan zal de noodzaak tot plaatsing van een afrastering aanwezig zijn.

Conclusie

Een speelvoorziening moet voldoen aan veel voorwaarden om het aantrekkelijk te maken voor kinderen en jongeren. Niet alleen speeltoestellen maken de speelvoorziening maar juist een combinatie van verschillende elementen. Door het toevoegen van diverse speeltoestellen en andere elementen zal de gebruiksvriendelijkheid toenemen en gebruik van een speelvoorziening geïntensiveerd worden.

4. Uitvoeringsprogramma en Financieel kader

Binnen deze nota zijn verschillende uitgangspunten opgenomen en deze dienen als basis voor de beleidsuitvoering. Denk hierbij aan vervanging van huidige toestellen, realiseren van nieuwe speelvoorzieningen en wensen van de buurt(verenigingen). In de Uitvoeringsnota worden deze uitgangspunten uitgebreider beschreven en nader toegelicht. Hieronder (in beknopte vorm) de belangrijkste speerpunten van deze nota, met daarbij de financiële consequenties.

Uitvoeringsprogramma

Uit de analyses blijken verschillende kernen / wijken onderbedeeld te zijn qua (in)formele speelruimte. Op basis van die analyses en een aantal uitgangspunten dient er een inhaalslag gemaakt te worden. Er zal een eenmalige investering plaats vinden om een evenwichtige spreiding en kwalitatief en kwantitatief aanbod te creëren. Dit zal gaan plaatsvinden op 3 locaties binnen de gemeente, te weten:

- Centrum Bladel
- Centrum Hapert
- T Beemke (of een nader te bepalen locatie te Netersel)

Behalve de hierboven genoemde specifieke locaties waarin geïnvesteerd gaat worden, zijn er ook nog andere "algemenere" thema's waar de komende jaren de aandacht naar uit zal gaan, zoals: Jeu de Boulesbanen, Toegankelijkheid, Nieuwbouwplannen, Burgerinitiatieven en Particulier initiatieven.

Financieel kader

Zoals voorgaande jaren is voor het onderhouden en repareren van toestellen in de meerjarenbegroting jaarlijks een budget beschikbaar van € 16.500. Dit bedrag zal gehandhaafd blijven. Daarnaast wordt een bedrag van maximaal € 5.000 beschikbaar gesteld voor burgerinitiatieven als zijnde cofinanciering (paragraaf 3.2). Deze kosten zullen worden opgenomen in de conceptbegroting 2019.

De afgelopen jaren werd jaarlijks middels het meerjaren investeringsprogramma (MIP) een krediet van € 62.500 geraamd voor de vervanging van huidige speeltoestellen. Ten behoeve van de opzet van het Beleidsplan Spelen in Bladel 18+ is een nieuwe investeringsraming opgesteld:

	Investeringskosten				Mutaties
	(1) Vervanging speeltoestellen	(2) Eenmalige inves- tering	Totaal	Huidige raming	
2018	€ 40.000	-	€ 40.000	€ 62.500	€ - 22.500
2019	€ 5.000	€ 110.000	€ 115.000	€ 62.500	€ + 52.500
2020	€ 89.750	-	€ 89.750	€ 62.500	€ + 27.250
2021	€ 89.750	-	€ 89.750	€ 62.500	€ + 27.250
2022	€ 45.500	-	€ 45.500	€ 62.500	€ - 17.000
2023	€ 4.500	-	€ 4.500	€ 62.500	€ - 58.000
2024	€ 88.500	-	€ 88.500	€ 62.500	€ + 26.000
2025	€ 163.000	-	€ 163.000	€ 62.500	€ + 100.500
2026 >	€ 66.000	-	€ 66.000	€ 62.500	€ + 3.500

Het eenmalig investeringsbudget ad € 110.000 betreft de kosten voor de uitvoering van de 3 bovengenoemde projecten (€ 70.000) en voor het toegankelijk maken van speelvoorzieningen (€ 40.000).

Op basis van bovengenoemd investeringsoverzicht zal voor het jaar 2018 naar verwachting ten opzichte van de huidige raming van € 62.500 een lagere investering van € 22.500 benodigd zijn. Deze lagere raming zal worden verwerkt in de Najaarsnota 2018.

Voor de planperiode 2019-2022 worden aanvullende investeringen verwacht zoals te zien is in het bovenstaande investeringsoverzicht. Deze aanvullende investeringen zullen worden verwerkt in de conceptbegroting 2019, onderdeel meerjaren investeringsprogramma 2019-2022 (MIP). De benodigde investeringen voor de jaren 2023 en volgenden zullen na een periodieke actualisatie van de investeringsopzet middels de reguliere P&C-cyclus in de meerjarenbegroting worden opgenomen.